

Folkhälsomyndigheten

Remissyttrande

Mottagare

Boverket
Box 534
371 23 Karlskrona
registraturen@boverket.se

Handläggare

Smittskydd och hälsoskydd,
enheten för miljöhälsa
Elin Stenberg

Datum

2023-06-16

Vårt ärendenummer

01083-2023

Ert ärendenummer

30/2022

Boverkets förslag till föreskrifter om säkerhet vid användning av byggnader

Folkhälsomyndigheten tillstyrker förslaget med följande kommentarer.

Folkhälsomyndighetens kommentarer

Folkhälsomyndigheten ser en risk i att mindre detaljerade föreskrifter när det gäller säkerhet kan innebära ökade risker för olyckor. Detta gäller bland annat borttagandet av det allmänna rådet om stödhandtag i duschar och borttagandet av olika måttangivelser när det gäller syftet att förhindra fall i trappor och ut genom fönster.

Folkhälsomyndigheten bedömer även att detta kan leda till en ökad ojämlikhet i hälsa om säkerhet vägs mot ekonomiska faktorer.

Folkhälsomyndigheten bedömer att även om de föreslagna föreskrifterna inte är tänkta att påverka nuvarande kravnivåer så kan mindre detaljerade föreskrifter när det gäller säkerhet komma att leda till att bristfälliga byggnader uppförs och att det i förlängningen kan innebära ökade säkerhetsrisker för människor.

Folkhälsomyndigheten bedömer att det i många av förslagen blir otydligt vad som egentligen ska uppnås eftersom många av de allmänna råden tagits bort och inte införlivats i föreskrifterna.

Folkhälsomyndigheten bedömer att en omfördelning av ansvar till branschen riskerar att leda till en utveckling mot att billigare lösningar kommer att prioriteras på bekostnad av människors säkerhet.

Folkhälsomyndigheten bedömer även att det finns en risk att den nya regelmodellen kan leda till en ökad ojämlikhet i hälsa. Mot bakgrund av att grupper med lägre socioekonomisk position i större utsträckning inte kan välja sin bostad på samma sätt som andra grupper, bedömer Folkhälsomyndigheten att den nya regelmodellen, och riskerna i form av att det byggs bostäder som innebär större säkerhetsrisker för människors hälsa, i sin tur kan förstärka nuvarande ojämlikhet i hälsa.

Folkhälsomyndigheten saknar konsekvensanalyser över vad förslaget kan innebära för barn, äldre respektive personer med funktionsnedsättning

Konsekvenser för barn

Folkhälsomyndigheten saknar en konsekvensanalys där det beskrivs vilka konsekvenser förslaget kan innebära för barn.

Öppningsbara fönster och balkongdörrar (2 kap 4 §)

De föreslagna ändringarna när det gäller öppningsbara fönster och balkongdörrar och barnsäkerhetsanordningar bör analyseras ytterligare när det gäller risker för barn att falla ut genom fönster eller balkongdörrar. Detta av den anledningen att det i förslaget, till skillnad från nuvarande BBR, inte anges mått för när öppningsbara fönster ska ha säkerhetsanordningar eller när det ställs krav på säkerhetsanordningar med två olika funktioner. Boverket skriver själva att *"Det innebär att byggherren måste göra en riskanalys avseende risk för fall genom öppningsbara fönster och balkongdörrar. Riskanalysen behöver till exempel beakta ett utrymmes avsedda användning, fönstrens placering och utformning och fallhöjden. Eftersom en riskanalys behöver göras i det enskilda fallet bedömer Boverket att förslaget är mer ändamålsenligt i förhållande till syftet med föreskriften än alternativet att reglera med måttangivelser"*.

Folkhälsomyndigheten bedömer att det här läggs för mycket ansvar på den enskilda byggherren att veta hur fönster och balkongdörrar ska uppföras på ett barnsäkert sätt. Genom att ta bort denna regel bedömer Folkhälsomyndigheten att risken för barn att falla ut genom fönster och balkonger ökar.

Trappor och ramper, 6 §

Det behövs en analys av risker för barn i och med att det nuvarande allmänna rådet om avstånd mellan trappsteg föreslås tas bort. Även om en standard för trappors utformning håller på att tas fram är det inte säkert att alla byggherrar har tillgång till den. Det är en oacceptabel konsekvens om ett barn faller ner genom en trappa på grund av att en byggherre missat att utreda vilket avstånd som behövs.

Dörrar och andra rörliga delar och anordningar, 2 kap 27 §

När det gäller dörrar och klämskydd bedömer Folkhälsomyndigheten att det allmänna rådet om när dörrar bör förses med klämskydd borde gjorts om till föreskrift för att fortsatt förhindra att barn klämmer fingrarna i dörrar, i synnerhet i allmänna lokaler såsom förskolor och skolor.

Installationer för tappvatten, 2 kap 34 §

Folkhälsomyndigheten bedömer att förslaget att tillåta kokvattenkranar behöver analyseras ytterligare avseende vilka konsekvenser det kan få när det gäller risk för barn att utsättas för brännskador.

Konsekvenser för äldre och personer med funktionsnedsättning

Folkhälsomyndigheten saknar en beskrivning av vilka konsekvenser förslaget kan få för äldre och personer med funktionsnedsättning.

Exempelvis bedömer Folkhälsomyndigheten att borttagandet av det allmänna rådet om stödhandtag i duschar bör utredas ytterligare när det gäller konsekvenser för äldre och personer med funktionsnedsättning, då nedsatt rörelseförmåga är relativt vanligt förekommande inom dessa grupper. Det är en jämlikhetsfråga att alla ska kunna känns sig trygga när de duschar. Stödhandtag bidrar till att förhindra halkolyckor, inte bara bland personer med nedsatt rörelseförmåga utan även i befolkningen i övrigt.

Beslut i detta ärende har fattats av tillförordnade avdelningschefen Agneta Falk Filipsson. I den slutliga handläggningen har tillförordnade enhetschefen Karin Ljung Björklund deltagit. Utredaren Elin Stenberg har varit föredragande.

Folkhälsomyndigheten

Elin Stenberg